

Jämställdhets- och likabehandlingsplan

ÖVERNÄS SKOLA 2025-2026

Styrande dokument – Plan

Beslutsdatum
4.6.2025

Giltighetstid
1.8.2025-31.7.2026

Diarienummer
MHSTAD/566/2025

Fastställd av
Bildningsnämnden

Dokumentansvarig
Bildningschef

Omfattar
Bildningssektorn

Innehåll

1	Jämställdhetsplanens innehåll	1
2	Mariehamns stads jämställdhets- och likabehandlingsplan	1
3	Gemensam plan för stadens skolor och fritidshem	1
3.1	Konkreta mål och åtgärder för jämställdhetsarbetet i stadens skolor	1
4	Jämställdhetsplan för Övernäs skola.....	3
4.1	Könsfördelning – lärare.....	3
4.2	Könsfördelning – övrig skolpersonal.....	3
4.3	Åtgärder för främjande av jämställdhet	3
4.4	Elevers och personals delaktighet	3
4.5	Utvärderingar.....	3
4.6	Utvärderingsresultat och planerade åtgärder läsåret 2025–2026	3
5	Utvärdering.....	5

1 Jämställdhetsplanens innehåll

Mariehamns stad har en jämställdhets och likabehandlingsplan som godkändes av stadsfullmäktige den 20.06.2023. Denna plan gäller för samtliga anställda i staden och utgör även den första delen i grundskolornas och fritidshemmens plan.

Den andra delen av jämställdhetsplanens för stadens grundskolor och fritidshem är gemensam för alla tre skolor och fritidshem.

Den tredje delen av planen är skolvis. Avsikten med skolvisa planer är att man efter utvärdering i den enskilda skolan kan få olika resultat och se olika behov av förbättringar. I utarbetandet av den skolvisa delen engageras också skolans elevråd. Varje år ställs frågor till eleverna i KiVa-undersökningen om de upplever att de bemöts jämlikt av personalen och om de bemöter varandra jämlikt. Frågor om sexuella trakasserier ställs också. Vart tredje år deltar stadens skolor i undersökningen *Hälsa i skolan*, där finns också frågor om jämställdhet och likabehandling. Utgående från undersökningarnas resultat kan de skolvisa planerna vid behov förändras.

2 Mariehamns stads jämställdhets- och likabehandlingsplan

På stadens webbplats www.mariehamn.ax återfinns gällande [Jämställdhets- och likabehandlingsplan | Mariehamns stad](#) godkänd av Stadsfullmäktige 20.06.2023.

3 Gemensam plan för stadens skolor och fritidshem

3.1 Konkreta mål och åtgärder för jämställdhetsarbetet i stadens skolor

Det övergripande målet i stadens skolor är att alla ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Mål: Skolans inre arbete organiseras så att kränkande särbehandling förebyggs.

Åtgärder:

- Vid medarbetarsamtal ställs frågan: På vilket sätt har du bidragit till att utveckla ett könsneutralt bemötande/utjämna könsskillnader/bryta stereotypa mönster?
- Lärarlagen ska aktivt och planerat arbeta för att jämställdhetsarbetet på bästa sätt integreras i skolans verksamhet.
- Skolledningen ska följa upp jämställdhetsarbetet hos personalen och stödja lärarlagen.

Mål: Motverka ojämlikhet, fördomar och intolerans.

Åtgärder:

- Attitydfostran ska vara ett ansvar för alla vuxna i skolan.

Mål: Kränkande behandling på grund av kön ska inte förekomma.

Åtgärder:

- KIVA- programmets lektionsmaterial används och diskussioner hålls med eleverna om vad som är acceptabelt att säga till andra människor.

Mål: Skolans undervisning om sex och samlevnad ges på ett sätt som främjar respekt.

Åtgärder:

- Ifrågasätta och granska ideal, heteronormativa värderingar och könsnormer tillsammans med eleverna. Granska könsnormer i läromedlen tillsammans med eleverna. Genom övningar i undervisningen ska eleverna kunna identifiera könsnormer och ifrågasätta dem.
- Vi lär om HBTQIA+-personer och deras rättigheter

Mål: Alla som arbetar i skolan ska bemöta eleverna lika oavsett könstillhörighet.

Åtgärder:

- Uppnår eleverna sina vitsord oberoende av kön? Bedömningsstatistik fås från Primus och utgör underlag till diskussion.
- Vid enstaka tillfällen gör lärarna anonymiserade prov/upsatser/inlämningsuppgifter. Detta kan göras vid enstaka tillfällen, men det är särskilt viktigt att det görs när eleverna i KiVa-undersökningen påtalat att de upplevt ojämlikt bemötande.

Mål: Alla i skolan ska behandlas med respekt. Diskriminering på grund av funktionsvariation, att man kommer från annat land och kultur eller blir respektlöst bemött på grund av sin sexuella läggning är förbjudet.

- Om diskriminering på grund av ovanstående konstateras ska det behandlas som mobbing, utredas och vid behov ska föräldrakontakt tas.

Mål: Eleverna ska ges en aktiv roll i arbetet för jämställdhet.

Åtgärder:

- Ifrågasätta och granska ideal och könsnormer tillsammans med eleverna. Granska könsnormer i läromedlen tillsammans med eleverna.
- Elevråden ska årligen ta del av resultaten i Kiva-utvärderingen som gäller jämställdhet- och likabehandling. Finns behov ska förändringar genomföras i skolan för att uppnå målet.
- Vid uppgörandet av jämställdhets- och likabehandlingsplanens del tre ska elevråden vara delaktiga och ha en möjlighet att påverka innehållet.

Mål: Alla som arbetar i skolan ska bidra till att motverka sådana begränsningar i studie och yrkesval som grundar sig på kön.

Åtgärder:

- Studiehandledaren uppmärksammar och diskuterar studiemöjligheter och yrkesval utanför de traditionella könsmönstren. Diskussioner med eleverna om yrkesval utanför de traditionella könsmönstren hålls.

4 Jämställdhetsplan för Övernäs skola

4.1 Könsfördelning – lärare

I Övernäs skola arbetar 48 kvinnliga lärare och 13 manliga lärare.

4.2 Könsfördelning – övrig skolpersonal

I Övernäs skola arbetar 16 kvinnor och 7 män i kategorin övrig skolpersonal.

4.3 Åtgärder för främjande av jämställdhet

Vid rekryteringar väljs den som bedöms vara den skickligaste pedagogen, men om två personer av olika kön bedöms lika skickliga väljs den lärare som tillhör det underrepresenterade könet.

4.4 Elevers och personals delaktighet

Elevråden och lärarkollegiet diskuterar och tar fram åtgärder inför kommande läsår. Följande vår i samband med de årliga KiVa-utvärderingarna kan skolan se om de åtgärder som vidtagits givit avsedd effekt. Elevråden hörs i frågor som berör dem och har möjlighet att påverka utfallet. Strandnäs skola har för läsåret utsett skolans ledningsgrupp att följa upp jämställdhetsplanens förverkligande.

4.5 Utvärderingar

Utvärderingar där elever tillfrågas om jämlikt bemötande och förekomsten av sexuella trakasserier genomförs årligen i samband med KiVa-undersökningarna, som sker under våren. Här får skolan möjlighet att jämföra sina resultat med ett stort antal skolors resultat. Var tredje år görs en stor nationell utvärdering *Hälsa i skolan*. Resultaten från denna utvärdering påverkar vilka åtgärder som genomförs i skolan.

4.6 Utvärderingsresultat och planerade åtgärder läsåret 2025–2026

Eleverna har våren 2025 i den årliga KiVa-utvärderingen svarat på frågan om de upplevt att alla elever bemöts jämlikt av personalen och av varandra. KiVa-resultaten är en del i den årliga lägesanalysen och ger skolan möjlighet att jämföra sitt resultat med väldigt många andra skolor i landet. Föregående års siffror inom parentes.

Bemöts alla elever jämlikt av personalen?

Resultat för åk 4-6 (tidigare års resultat inom parantes)

Ja: 49% (54%, 70%)

Nej: 24% (24%, 13%)

Kan inte svara: 27% (22%, 17%)

Resultat för åk 7-9

Ja: 61% (55%, 51%)

Nej: 18% (23%, 19%)

Kan inte svara: 21% (22%, 30%)

Bemöts alla elever jämlikt av andra elever?

Resultat för åk 4-6

Ja: 35% (43%, 58%)

Nej: 32% (32%, 10%)

Kan inte svara: 33% (25%, 32%%)

Resultat för åk 7-9

Ja: 38% (37%, 30%%)

Nej: 32 (34%, 31%)

Kan inte svara: 30% (29%, 39%)

Resultat och åtgärder från KiVa-utredningen:

Det finns en viss förbättring i hur elever i åk 7-9 upplever jämlikt bemötande av personalen, medan resultaten för åk 4-6 har försämrats något över åren. När det gäller jämlikt bemötande av andra elever, har resultaten för åk 4-6 försämrats, medan åk 7-9 visar en liten förbättring. Vid hörande av elevrådet framkom att eleverna önskar bli påmind om planens innehåll vid flera tillfällen per läsår.

- **Åtgärder för att förbättra jämlikt bemötande av personalen:**
 - Fråga varje medarbetare hur de har bidragit till att utveckla ett könsneutralt bemötande, utjämna könsskillnader och bryta stereotypa mönster.
 - Följa upp jämställdhetsarbetet hos personalen och stödja lärlagen.
- **Åtgärder för att förbättra jämlikt bemötande av andra elever:**
 - Alla vuxna i skolan ska ta ansvar för att fostra positiva attityder.
 - Ifrågasätt och granska ideal, heteronormativa värderingar och könsnormer tillsammans med eleverna.
- **Åtgärder för att säkerställa jämlikt bemötande av eleverna:**
 - Analysera bedömningsstatistik för att säkerställa att eleverna uppnår sina vitsord oberoende av kön.

- Genomför anonymiserade prov, uppsatser och inlämningsuppgifter vid enstaka tillfällen, särskilt när eleverna i KiVa-undersökningen påtalat att de upplevt ojämlikt bemötande.
- **Åtgärder för att involvera eleverna i jämställdhetsarbetet:**
 - Elevråden ska årligen ta del av resultaten i KiVa-utvärderingen och vid behov genomföra förändringar i skolan
 - Elevråden ska årligen höras och få ge konstruktiva förslag gällande resultaten i KiVa-utvärderingen.
 - Ifrågasätt och granska ideal och könsnormer tillsammans med eleverna.
- **Åtgärder för att motverka begränsningar i studie- och yrkesval:**
 - Uppmärksamma och diskutera studiemöjligheter och yrkesval utanför de traditionella könsmönstren.

5 Utvärdering

I slutet av läsåret 2025-2026 utvärderar ledningsgruppen tillsammans med kollegiet och elevrådet i Övernäs skola *jämställdhets- och likabehandlingsplan* och de insatser som planerats.